

Hälso- och sjukvårdsrapporten 2020

ÖPPNA JÄMFÖRELSER

Områdeskommentarer Region Kalmar län

Områdeskommentarer av Region Kalmar län med beskrivningar resultat, vilka förbättringsåtgärder som pågår och hur handlingsplanen för förbättring ser ut.

Klicka på områdesrubriken nedan för att hamna direkt på områdestexten.

Patienters och befolkningens syn på vården	2
Tillgänglighet och väntetider	3
Säker vård	4
Resultat för stora sjukdomsgrupper	5
Kunskapsbaserad vård – måluppfyllelse riktlinjer.....	6
Ekonomiska resultat och kostnader	7
Kompetensförsörjning.....	8

Patienters och befolkningens syn på vården

Området omfattar följande indikatorer:

- Förtroende för digitala vårdbesök
- Positivt helhetsintryck hos patienter som besökt en primärvårdsmottagning.
- Positivt helhetsintryck hos patienter som besökt en öppenvårdsmottagning på sjukhus
- Positivt helhetsintryck hos patienter som varit inlagd på sjukhus
- Tillgång till den hälso- och sjukvård man behöver
- Förtroende för sjukvården i sin helhet
- Förtroende för vård- eller hälsocentral
- Förtroende för sjukhus
- Förtroende för 1177 Vårdguiden via telefon
- Positivt helhetsintryck hos patienter standardiserat vårdförlopp cancer

Områdesansvarig:

Sofia Hartz, planeringsdirektör

Telefon: 0480-841 60

E-post: sofia.hartz@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Detta område kan sammanfattas med att länets invånare anser sig ha tillgång till den hälso- och sjukvård man behöver och att man har mycket högt förtroende för sjukvården i Kalmar län. Detta gäller såväl vård på en hälsocentral, på en öppenvårdsmottagning eller när man varit inlagd på sjukhus. Region Kalmar län ligger bland de bästa i landet när det gäller helhetsintrycket och förtroendet för vården. Resultaten är sämre när det gäller förtroendet för 1177 (Vårdguiden via telefon) och digitala vårdbesök. Där vill invånarna se en bättre tillgänglighet och kortare väntetider.

Regionen har i flera år jobbat för ett bättre bemötande och en bättre delaktighet. Ett av Region Kalmar läns övergripande mål är att vi ska erbjuda Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet när det gäller hälso- och sjukvård. Vår strategi har varit att arbeta med ständiga förbättringar där tanken är att vi ska göra det vi gör ”varje dag lite bättre”. En tydlig och regelbunden uppföljning av vårdens resultat och införandet av prioriterade processer inom de områden där vi haft utmaningar har tagit oss framåt.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Resultaten är väldigt lika förra årets resultat. Indikatorn ”förtroende för digitala vårmöten” är en ny indikator och går därmed inte att jämföra bakåt i tiden.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Vi håller fast vid vårt mål om Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet när det gäller hälso- och sjukvård. En löpande uppföljning av patienternas nöjdhet och av vårdens kvalitet är viktig för att hålla förbättringsarbetet igång inom Regionen. Vi har med patienter, brukare och närstående i våra ledningar, inom våra förbättringsområden och i vår samverkan med länets kommuner, för att bättre kunna

möta invånarnas förväntningar och behov. Utvecklingen kring digitala vårmöten kommer att följas upp och vidareutvecklas.

Tillgänglighet och väntetider

Området omfattar följande indikatorer:

- Genomförda första besök inom 90 dagar i specialiserad vård
- Medicinsk bedömning inom tre dagar i primärvård, samtliga legitimerade yrkesgrupper
- Genomförda operationer/åtgärder inom 90 dagar i specialiserad vård
- Positiv upplevelse av tillgänglighet hos patienter som besökt en primärvårdsmottagning
- Positiv upplevelse av tillgänglighet hos patienter som besökt en öppenvårdsmottagning på sjukhus
- Rimlig väntetid till sjukhusvård
- Rimlig väntetid till vård- eller hälsocentral
- Startade utredningar och behandlingar inom 30 dagar i barn- och ungdomspsykiatri
- Väntande 90 dagar eller kortare på första besök inom specialiserad vård
- Väntande 90 dagar eller kortare på operation/åtgärd inom specialiserad vård
- Primärvårdens tillgänglighet per telefon
- Genomförda första besök inom 90 dagar i allmänpsykiatrisk vård

Områdesansvarig:

Sofia Hartz, planeringsdirektör

Telefon: 0480-841 60

E-post: sofia.hartz@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Region Kalmar län ligger bra till när det gäller patienternas upplevelse av tillgänglighet. Vi ligger i toppen inom samtliga besökstyper i jämförelse med landets övriga Regioner. Vi har emellertid utmaningar när det gäller vårdgarantin inom vissa områden. Rekryteringsläget är svårt inom vissa områden, till exempel när det gäller behandlare med barnpsykiatrisk kompetens.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Inom de flesta områden ligger Regionens resultat stabilt. Vi ser inga större skillnader jämfört med föregående år.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Region Kalmar län har i flera år arbetat för en bättre tillgänglighet och ett av de övergripande målen är att vi ska erbjuda Sveriges bästa kvalitet, tillgänglighet och säkerhet i hälso- och sjukvården. Vår strategi är att arbeta med ständiga förbättringar, där tanken är att vi ska göra det vi gör ”varje dag lite bättre”. En tydlig och regelbunden uppföljning av tillgängligheten har varit ett stöd för att hålla fokus på området.

Alla verksamheter arbetar därmed med tillgänglighetsfrågan. Förvaltningarna har olika handlingsplaner för att klara vårdgarantin samt förbättra tillgängligheten. Inom vissa områden anordnas extramottagningar, på annat håll har upphandlingar av tjänster gjorts för att minska köerna och inom flera verksamheter görs översyn av

arbetssättet i dialog med andra förvaltningar för att hitta effektivare processer tillsammans.

En tydligare rutin för hänvisning till andra vårdgivare har tagits fram för de fall där vi inte kan leva upp till vårdgarantin.

Mycket arbete pågår kring digitalisering för att öka tillgängligheten för invånarna och pågående pandemi har inneburit en ordentlig fart i det arbetet.

Säker vård

Området omfattar följande indikatorer:

- Patienter med vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård
- Patienter med sjukhusförvärvade trycksår
- Patienter med trycksår i slutenvård
- Trycksår hos patienter med ökad risk
- Personal som följer grundläggande hygienrutiner och klädregler
- Personal som följer grundläggande hygienrutiner
- Utlokaliserade patienter i somatisk slutenvård
- Överbeläggningar i psykiatrisk slutenvård
- Överbeläggningar i somatisk slutenvård
- Användning av WHO:s checklista för säker operation

Områdesansvarig:

Magnus Persson, utvecklingsdirektör

Telefon: 0480-845 25

E-post: magnus.persson@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Generellt ligger vår Region Kalmar län mycket bra till. Våra resultat är klart bättre än genomsnittet i landet när det gäller utlokaliserade patienter, överbeläggningar inom somatisk slutenvård, användande av WHO:s checklista för säker operation samt inneliggande patienter med trycksår (både sjukhusförvärvade och trycksår generellt). Svagare resultat, när man jämför nationellt, uppvisar vi inom vårdrelaterade infektioner, trycksår hos riskpatienter, överbeläggningar inom psykiatrisk slutenvård samt följsamhet till grundläggande hygienrutiner och klädregler, även om vi ligger omkring rikets snitt för dessa resultat.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Vår regions siffror har i många år tillhört de lägsta i landet inom flera av de indikatorer som ingår i säker vård. Under de senaste åren har överbeläggningar och utlokaliseringar inom somatisk vård uppvisat en svagt uppåtgående trend även om resultaten är bra, 2018 och 2019 års siffror bryter denna trend. Överbeläggningar inom psykiatri och vårdrelaterade infektioner i somatisk slutenvård uppvisar en stor varians varför det är svårt att uttala sig om någon trend. Inom både följsamhet till grundläggande hygienrutiner och klädregler (sammanslagen indikator) samt följsamhet till grundläggande hygienrutiner har resultaten gravis försämrats och i årets rapport har vi förbättrat resultatet något när det gäller klädregler men försämrat resultatet ytterligare något när det gäller hygienrutiner. Båda dessa resultat ligger nu något under riksgenomsnittet.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Ett fortsatt systematiskt patientsäkerhetsarbete där frågan alltid är högst upp på agendan hos ledning och chefer inom organisationen. När det gäller hygienrutiner och klädregler gäller det att alltid hålla frågan aktuell och för alla inom organisationen att tydligt markera så fort någon gör avsteg.

Utdata som ger möjlighet att följa de olika indikatorerna så nära realtid som möjligt ökar medvetenheten och möjliggör analys och feedback i stunden när något inträffat eller det varit risk. Inom trycksår kan vi nu följa förekomst av trycksår i realtid. Inom området trycksår finns även ett fokus på att identifiera riskpatienter och sätta in förebyggande åtgärder.

Inom indikatorerna utlokaliserade patienter samt överbeläggningar pågår ett arbete med säker utskrivningsprocess, som syftar till att utskrivningsklara patienter snabbt återgår till hemmet, samt daglig styrning och rekryteringsarbeten. Inom psykiatri har man även infört möjlighet till patientvald inläggning inom vuxenpsykiatri, med hopp om att undvika akutinläggningar.

Resultat för stora sjukdomsgrupper

Området omfattar följande indikatorer:

- Sjukvårdsrelaterad åtgärdbar dödlighet (Eurostat/OECD)
- Dödlighet 28 dagar efter sjukhusvårdad hjärtinfarkt
- Ny infarkt eller död i ischemisk hjärtsjukdom
- Död eller ADL-beroende 90 dagar efter stroke
- Överlevnad vid cancersjukdom – flera cancerformer
- Dödlighet efter höftfraktur
- Återfraktur inom 3 år efter fragilitetsfraktur
- Påverkbar slutenvård vid kronisk sjukdom
- Överdödlighet i hjärt- och kärlsjukdom vid diabetes
- Själv mord i befolkningen
- Överdödlighet för vuxna patienter med bipolär sjukdom

Områdesansvarig:

Karl Landergren, hälso- och sjukvårdsrådgivare

Telefon: 0480-841 76

E-post: karl.landergren@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Området samlar ett antal indikatorer på hälsoutfall vid stora folksjukdomar. Generellt kan sägas att denna typ av utfall påverkas av flera faktorer varav hälso- och sjukvårdens kvalitet är en. Annat som påverkar är till exempel befolkningens förutsättningar, livsvillkor och levnadsvanor. I regionen är det därför fortsatt viktigt att utöver fortsatt arbete för Sveriges bästa hälso- och sjukvård, ha fokus på arbete som främjar dessa faktorer.

Flera indikatorer har förbättrats de senaste åren, vilket också är fallet riket i övrigt. Region Kalmar län uppvisar för senaste mätperiod i huvudsak resultat i nivå med, eller strax under rikets medel. Särskild bör noteras förbättrade resultat för de två

indikatorerna på området psykisk hälsa, medan sämre resultat ses på strokeområdet och avseende återfrakturer.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Utvecklingen avseende hälsoutfall i de stora folksjukdomarna har varit fantastisk i många delar.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Region Kalmar län har ett fortsatt arbete i att förbättra folkhälsan. Inom hälso- och sjukvården är fortsatt satsning på kvalitet och förbättringsarbete inom ramen för ”Varje dag lite bättre – kraften hos många!” avgörande liksom samverkan inom kunskapsstyrning sjukvårdsregionalt och nationellt.

I det bredare perspektivet behöver arbete för positiv regional utveckling, goda livsvillkor och levnadsvanor stärkas för länets folkhälsa.

Kunskapsbaserad vård – måluppfyllelse riktlinjer

Området omfattar följande indikatorer:

- Strokeenhet som första vårdenhet vid stroke
- Antikoagulantibehandling vid förmaksflimmer och ischemisk stroke
- Måluppfyllelse för LDL-kolesterol efter hjärtinfarkt
- Akut öppnande av kranskärl vid större hjärtinfarkt
- Blodtryck <140/85 mmHg vid diabetes – primärvård
- Blodsocker (HbA1c > 70 mmol/mol) vid diabetes – primärvård
- Kontaktsjuksköterska vid nydiagnostiserad bröstcancer
- Kontaktsjuksköterska vid nydiagnosticerad prostatacancer
- Multidisciplinär konferens vid tjocktarmscancer
- Multidisciplinär konferens vid lungcancer
- Eftervårdsbesök på barnmorskemottagning

Områdesansvarig:

Karl Landergren, hälso- och sjukvårdsrådgivare

Telefon: 0480-841 76

E-post: karl.landergren@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Området samlar ett antal processindikatorer som visar i vilken grad olika riktlinjer följs. I området ingår ett antal indikatorer från hjärt-/kärlområdet inklusive diabetes, några från cancervården och en från kvinnosjukvård. Utöver jämförelse över tid är jämförelse med fastslagna målvärden, antingen i Socialstyrelsens nationella riktlinjer eller i kvalitetsregister, ofta mer relevant än jämförelse med andra regioner. Detta eftersom det i flera fall är så att en stor majoritet av regionerna når målnivå och alltså uppvisar god kvalitet medan det i andra är så att en stor majoritet av regionerna har mer att göra.

För Region Kalmar län noteras överlag positiv utveckling över tid och särskilt goda resultat avseende vården vid bröstcancer och efter förlossning. Förebyggande vård vid diabetes är viktigt fortsatt fokusområde.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Förbättring ses avseende de flesta indikatorerna.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Fortsatt målmedveten satsning på kvalitet och förbättringsarbete inom ramen för satsningen ”Varje dag lite bättre”.

Aktivt stöd till vårdens medarbetare för att bästa tillgängliga kunskap ska prägla varje möte inom ramen för regionernas gemensamma system för kunskapsstyrningen och den samverkan som sker i den Sydöstra sjukvårdsregionen. Uppföljning av vårdens resultat på alla nivåer är en framgångsfaktor.

Ekonomiska resultat och kostnader

Området omfattar följande indikatorer:

- Resultat efter finansiella poster % av skatter o bidrag
- Balanskravsresultat % av skatter o bidrag
- Soliditet koncern landsting
- Soliditet inkl. pensioner för 1998
- Självfinansiering av investeringar
- Finansiella nettotillgångar, % av skatter o bidrag
- Justerad landstingskattesats, %
- Strukturjusterad kostnad hälso- och sjukvård
- Kostnad per DRG i öppenvård
- Kostnad per DRG i slutenvård

Områdesansvarig:

Lars Mattsson, ekonomidirektör

Telefon: 0480-842 90

E-post: lars.mattsson@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Region Kalmar län har en förhållandevis god ekonomisk ställning, vilket avspeglar sig i indikatorerna som inkluderar kostnadsnivåer, där regionen i viss utsträckning ligger lägst i landet. Anledningen är att Regionen, i ett längre perspektiv, lyckats hålla nettokostnadsutvecklingen på en tillfredsställande nivå i förhållande till utvecklingen av intäkterna. Regionen är just nu inne i en period med högre investeringstakt och det visar sig i lägre nivåer på självfinansieringen av investeringar. Resultatnivån (balanskravsresultat) har varit negativ de två senaste åren och det är viktigt med ett ständigt pågående arbete med effektiviseringar av verksamheten.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Region Kalmar län har haft en förhållandevis stabil ekonomi under många år. Efter att resultatet 2018 som första året på länge var negativt var resultatet för 2019 åter ett överskott. Det ska dock noteras att en stor anledning till det positiva resultatet för 2019 berodde på orealiserade överskott i finansiella placeringar och att det s k balanskravsresultatet var negativt även 2019.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Det pågår en lång rad av åtgärder som var och en för sig syftar till att hålla nettokostnadsutvecklingen på en tillräckligt låg nivå. I det arbetet ingår bland annat arbetet mot ett oberoende av bemanningsbolag. Därutöver pågår utvecklingsarbeten inom Nära vård och digitalisering som även har ett mer långsiktigt perspektiv.

Region Kalmar län arbetar sedan flera år med KPP (Kostnad Per Patient) och analyser med därtill kopplade handlingsplaner. Detta arbete kommer att fortsätta.

Inför 2020 beslutade Regionfullmäktige i Kalmar län om en skattehöjning, vilket kommer att stärka regionens finansiella beredskap.

Kompetensförsörjning

Området omfattar följande indikatorer:

- Hyrkostnader andel av egna personalkostnader
- Andel avgångna tillsvidareanställda
- Andel nyanställda tillsvidareanställda
- Hållbart medarbetarengagemang - Motivation
- Hållbart medarbetarengagemang - Ledarskap
- Hållbart medarbetarengagemang - Styrning
- Sjukfrånvaro bland landstingsanställd, totalt
- Kvot mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro
- Andel tillsvidareanställda månadsavlönade
- Andel visstidsanställda månadsavlönade
- Andel visstidsanställda timavlönade
- Andel heltidsarbetande månadsavlönade

Områdesansvarig:

Helen Persson, HR-direktör

Telefon: 0480-841 01

E-post: helen.persson@regionkalmar.se

Hur ligger vår region till och varför?

Vi ligger fortsättningsvis bra till vad gäller – motivation, ledarskap och styrning. Ett långsiktigt arbete med konceptet utvecklande ledarskap, lagutveckling, medarbetardagar och Region Kalmar läns arbete med ständiga förbättringar är en del i

förklaringen. Dock har vi en ambition att förbättra styrning som ligger något sämre till än de två andra mätetalen.

I förhållande till andra regioner har Region Kalmar läns sjukfrånvaron inte nämnvärt förändrats.

Hur har resultatet förändrats de senaste åren?

Index för hållbart medarbetarengagemang ligger på samma nivå som tidigare. Sjukfrånvaro har gått ned något och fördelat på kvinnor och män har kvinnors sjukfrånvaro minskat något medan männens har ökat. Det innebär att kvoten mellan kvinnors och mäns sjukfrånvaro har statistiskt minskat något för Region Kalmar län. Antalet tillsvidareanställda har blivit fler och andelen heltidsarbetande månadsavlönade är ungefär samma som förra året. Region Kalmar län mäter internt antalet heltidsanställda, vilket är fokus i Regions Kalmar läns erbjudande om heltid. Vi kan konstatera att hyrbolagskostnader som andel av egen personalkostnad ökar, också i relation till andra regioner. Det beror främst på ökade kostnader för sjuksköterskor.

Vilka är de viktigaste pågående och planerade förbättringsåtgärderna inom området?

Inom Region Kalmar läns personal- och kompetensförsörjningsstrategi finns ett antal åtgärder och aktiviteter som målanpassas utifrån behov och möjligheter. Strategin är funnits ett par år och kommer vara under revidering under kommande året, bland annat behöver den fokusera bättre på utvecklingen av digital omställning och nära vård. Strategin bygger på ett antal områden med syfte att ytterligare öka attraktivitet, utvecklingsmöjligheter och delaktighet för medarbetare. Utöver fortsatt ekonomiska satsningar på AT- och ST-tjänster och utbildningsanställningar för sjuksköterskor arbetar vi exempelvis med att utveckla karriärutvecklingsmodeller, introduktionsår för olika yrkesgrupper, erbjudande om heltid och utlandsrekrytering av legitimationsyrken. Vår samverkan med universitet- och utbildningsväsendet är långsiktigt viktig för att säkerställa kompetensförsörjningen och också skapa möjligheter till en fortsatt utveckling av forskning och akademisering.

För ett starkare chef- och ledarskapsfokus finns sedan i höstas en chef- och ledarskapsstrategi. Den ger ramen för att fortsätta förbättring av introduktion för chefer, tydligare uppdragsbeskrivning och utveckling av ledarskapsutbildning. Det ska också bli en än mer tydlig koppling till våra värderingar. Samtliga åtgärder ska bidra till kompetensförsörjning och minska hyrbolagskostnaderna långsiktigt.

En handlingsplan för friska arbetsplatser med ett långsiktigt mål om minskad sjukfrånvaro har arbetats med under flera år och kommer fortsätta utvecklas och utvärderas.

Inom området hälsofrämjande arbetsmiljöarbete och särskilt kvinnors hälsa ska rehabprocessen granskas för att säkerställa en jämlik behandling av kvinnor och män. Kompetenshöjande insatser planeras utifrån att säkra upp kunskapen inom arbetsmiljöområdet, särskilt för chefer.